Rok III. Gdańsk, Katowice, Kraków, Lwów, Łódź, Poznań, Warszawa i Wilno Nr 24

Poznań, dnia 15 grudnia 1938 r.

Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Adres Redakcji i Administracji Poznań — Matejki 54 Telefonu Nr 8-86-38 Konto P. K. O. 209 000 Konto poczt.-rozrach. tylko dla prenumeraty Nr 50

Prenumerata:
rocznie . . . . zł 6,00
kwartalnie . . . . . zł 1,50
pojed. numer . . . zł 0,25

Ogłoszenia:
drobne: 1 słowo . . 10 gr
napisowe 1 słowo . 20 gr
reklamy: ¼ strony 40 zł
100 mm kw. . . . . 0,30 zł

Życzenia świąteczne

Mówią, że Jezus, gdy był dzieckiem jeszcze,
Matka Najświętsza, — a była to zima —
Rzecze: „Mój Synku, ja ciebie upieszczę,
Lecz uśnij!“ — Ale sen Dziecka nie ima.

„Uśnij Syneczku! Widzisz lampa zgasła,
I ogień zagasł, tak zimno na świecie;
Niebo i ziemia dają nocne hasła“.
Lecz usnąć nie chce, uśmiecha się Dziecię.

„Uśnij Syneczku! Gdy zamkniesz oczęta,
O troskach ziemskich wnet się zapomina.
Duszyczka Twoja biała, wniebowzięta!“
Ale daremnie, — nie chce spać Dziecina. —

Więc twarz Najświętszej od smutku pobladła:
„Twa matka płacze, a Ty nie śpisz mały!“
Lecz nim łza jasna na żłóbek upadła,
Oczka dzieciny spokojnie już spały.

E. G.

Po raz trzeci składa Redakcja „Emeryta“ swoim Czytelnikom i Sympatykom, wszystkim zrzeszonym emerytom, wdowom i sierotom serdeczne życzenia z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia.

Niech spełnią się wszystkie Wasze nadzieje Kochani Czytelnicy, niech schodzące z niebios Dzieciątko Jezus błogosławi Wam i rodzinom Waszym, ulży niedolom, ukoi smutki, pocieszy strapionych, uzdrowi chorych, przyniesie wiarę w zwycięstwo prawa i sprawiedliwości w poprawę naszego losu.

Niech ziści się pragnienie rozrostu naszej Ojczyzny, Jej potęgi, dobrobytu i chwały, niech zapanują na świecie spokój i miłosierdzie boskie, niech przy wszystkich stołach wigilijnych zabrzmi starodawna wesoła kolenda „Chwała na wysokości a pokój na ziemi“.

„Wesołych i szczęśliwych Świąt“.

Kazimierz Kierski

Zagadnienie emerytalne w Polsce

(Dokończenie)

Co się tyczy przyszłości, to państwo nie jest tutaj już niczym skrępowane. Może więc opracować nową ustawą emerytalną, której by nikt już nie mógł zarzucić, że jest zbyt liberalna, ale pod jednym zasadniczym warunkiem — że ta nowa ustawa będzie obowiązywała na przyszłość, a nie wstecz, że będzie odnosiła się do nowych emerytów, a nie do dawnych.

W przyszłości wszystkie sprawy, związane z ubezpieczeniem emerytalnym, należyześrodkować w Państwowym Zakładzie Emerytalnym, powołanym do życia rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. Ust. 1933 r. nr. 86, poz. 668). Należy wziąć rozbrat z dotychczasowym systemem pokrywania corocznych wydatków na emerytury z ogólnych dochodów budżetowych i przejść do systemu kapitalizacji przez gromadzenie w tym Zakładzie rezerw ze składek emerytalnych. Składki te powinni płacić częściowo uczestnicy Zakładu, a częściowo Skarb państwa, podobnie jak to się dzieje w przedsiębiorstwach prywatnych, w których zapłata składek podzielona jest między pracodawców i pracowników (obecnie składki uiszcza w całości Skarb państwa). Uczestnikami Zakładu powinny być wszystkie osoby pozostające w służbie państwowej, nie wyłączając pracowników przedsiębiorstw państwowych i monopolów (dotychczas Zakład obejmuje tylko funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, mianowanych po 31. I. 1934 r., tudzież prowizorycznych funkcjonariuszów państwowych).

Oczywiście, skoncentrowanie w Państwowym Zakładzie Emerytalnym wszystkich czynności, połączonych z wypłatą świadczeń emerytalnych oraz związana z tym zmiana systemu finansowego emerytur wymagać będą bardzo długiego czasu. Szkoda, że takiego Zakładu nie utworzono kilkanaście lat temu. Niewątpliwie stałby się czynnikiem hamującym zbyt intensywną działalność biur personalnych, przez co uchroniłby nas od wielu błędów, które tak nieszczęśliwie odbiły się na dalszym rozwoju u nas kwestii emerytalnej.

V. Dezyderaty.

Przedstawiliśmy wyczerpująco przyczyny i skutki krzywd, wyrządzonych emerytom — państwowym, oraz podaliśmy jedynie — naszym zdaniem — skuteczne sposoby uchylenia ich i naprawienia w przyszłości. Jeżeli obecnie obieramy tę formę apelu do rządu, parlamentu i społeczeństwa, to tylko dlatego, że zmusza nas do tego nieodzowna konieczność.

Emeryci żądają przecież tylko sprawiedliwości. Domagają się przywrócenia im praw, uroczyście przyrzeczonych i zagwarantowanych im przez państwo w chwili, kiedy wstępowali na służbę państwową. Teraźniejsza ich sytuacja równa się bowiem wyjęciu ich z pod prawa.

Żaden emeryt nie jest pewien jutra. Żaden nie może zaręczyć, czy jego kalkulacje życiowe, które układa dziś z całą rozwagą i zastanowieniem, ostaną się jutro wobec nowej ustawy, dekretu lub rozporządzenia, przekreślającego z całą bezwzględnością wszelkie jego rachuby. Łamią mu życie, ale ponieważ to ustawowo, więc tym samym pozbawiają go wszelkiej możności obrony. Czy można wyobrazić sobie coś bardziej niesprawiedliwego?

Emeryci domagają się przywrócenia uposażeń zagwarantowanych ustawą emerytalną z roku 1923 z pominięciem wszystkich następnych obniżek i ukróceń, oraz ograniczeń i potrąceń, domagają się zniesienia podatku za uchylenie dekretu, gdyż jednej krzywdy nie można wyrównywać krzywdą drugą.

Niech nas poprą w tym wszyscy, którym nie tylko ciężka dola emerytów, ale i dobro państwa leży na sercu!

Nożycami przez budżet.

Preliminarz budżetowy Rzeczypospolitej Polskiej na okres od 1. kwietnia 1939 r. do 31. marca 1940 r., przedłożony Izbom Ustawodawczym, zawiera bardzo ciekawe pozycje.

Zanim omówimy poszczególne działy preliminarza, musimy z porządku rzeczy zastanowić się najpierw nad działem XVI. zatytułowanym: **„Emerytury i zaopatrzenia"**, jako najbardziej interesującym naszych czytelników.

Zestawienie tego działu przedstawia się jak następuje:

Ogólną sumę dochodów preliminowano na . .	43.814.000 zł	(rok poprzedni . . 44.399.000)
Ogólną sumę wydatków preliminowano na . .	184.000.000 zł	(rok poprzedni . . 175.460.000)

Wydatki zwiększą się zatem w przyszłym roku o kwotę 8.540.000 zł.

Na dochody składają się:

1) opłaty emerytalne funkcjonariuszów cywilnych w kwocie	28.574.000 zł
2) opłaty emerytalne wojskowych w stanie spoczynku w kwocie	12.090.000 zł
3) jednorazowe opłaty emerytalne w kwocie	50.000 zł
4) opłaty w wysokości 3% od niektórych zaopatrzeń w kwocie	3.100.000 zł

ad 1) Opłaty wyszczególnione pod 1) pobierane są wyłącznie od zaopatrzeń emerytów cywilnych, mających za sobą służbę w państwach zaborczych i to w wysokości 8% pobieranych uposażeń brutto, na podstawie art. 5 ustawy z dnia 18. marca 1932 — Dz. Ust. R. P. Nr 26 poz. 239 — (era jędrzejewiczowska).

Pominąwszy samą anomalię pobierania od emerytów, którzy emerytury swoje dawno już złożyli, dalszych opłat emerytalnych, zastanowić musi każdego wysokość tych opłat, niespotykana w żadnym innym państwie, ani też w żadnej instytucji ubezpieczeniowej.

ad 2) Opłaty wymienione pod 2) pobierane są wyłącznie od emerytowanych wojskowych na zasadach i na podstawie tego samego przepisu jak opłaty pod 1).

ad 3) Jednorazowe opłaty wyszczególnione pod 3) dokonywane są na podstawie art. 7, 37, 84, 97, 96 i 101 ustawy emerytalnej z 11. grudnia 1923.

ad 4) Wpływy z opłat 3% od zaopatrzeń emerytalnych pobierane są wyłącznie od emerytów mających za sobą służbę zaborczą jako zapłata za uchylenie dekretu. Od opłaty tej zwolnieni są odznaczeni orderem wojennym Virtuti Militari lub Krzyżem Niepodległości. — Takim odznaczonym liczy się również podwójnie lata wojny światowej spędzone w armiach zaborczych.

Z sumy 184.000.000 zł przypada według rozliczenia str. 582 preliminarza budżetowego na:

a) emerytury cywilne	130.888.000 zł	(w zeszłym roku . . . . . . 126.315.000)
b) emerytury wojskowe . . .	48.057.000 zł	(w zeszłym roku . . . . . . 45.925.000)

Reszta zużyta ma być na odprawy, pośmiertne, koszty przesiedleń, przekazywanie składek ubezpieczeniowych, przekazywanie rezerw do Państwowego Zakładu emerytalnego i na koszty sporządzenia statystyki emerytalnej.

Ponadto w dziale tym figuruje kwota 1.250.000 zł przeznaczona na zaopatrzenia osób szczególnie zasłużonych i na zasiłki.

Z powyższego zestawienia wynika, że budżet emerytur na rok budżetowy 1939/40 powiększy się przy:

a) emeryturach cywilnych o kwotę . 4.573.000 zł
b) emeryturach wojskowych o kwotę . 2.132.000 zł

oraz, że z opodatkowania emerytów podatkiem za uchylenie dekretu zyskuje Skarb Państwa w tym roku **kwotę 3.100.000 zł.**

Ilość osób pobierających zaopatrzenia emerytalne ze Skarbu Państwa wynosiła z dniem 1. lipca 1938:

		ze służby państwowej polskiej	ze służby w b. państwach zaborczych
a) cywilnych:	emerytów	41.445	2.758
	wdów	13.742	7.086
	sierót	8.381	542
b) wojskowych:	emerytów	15.330	514
	wdów	3.062	1.093
	sierót	1.154	56
razem:	ze służby polskiej	83.114	ze służby zaborczej 12.049
	ogółem	95.163	

bez emerytów wdów i sierót przedsiębiorstw państwowych i monopoli.

Przeciętna miesięczna wysokość zaopatrzenia emerytalnego według norm obowiązujących w dniu 1-go lipca 1938 r. wynosi:

		ze służby państwowej polskiej	ze służby w b. państwach zaborczych
a) cywilnych:	dla emeryta	203 zł	100 zł
	wdowy	95 zł	55 zł
	sieroty	25 zł	15 zł
b) wojskowych:	dla emeryta	214 zł	145 zł
	wdowy	108 zł	73 zł
	sieroty	26 zł	16 zł

Zaopatrzenia emerytalne przyznawane są zawodowym wojskowym oraz wdowom i sierotom po nich na zasadzie ustawy z dnia 11. grudnia 1924 (Dz. U. Nr 2 z r. 1925, poz. 12).

Przedsiębiorstwa państwowe, monopole i inne działy wydają na emerytury jak następuje:

Państwowy Zakład Emerytalny	2.150.000 zł
Monopol solny	2.710.000 zł
Monopol tytoniowy	4.175.000 zł
Monopol spirytusowy	375.000 zł
Monopol loteryjny	4.000 zł
Polskie Koleje Państwowe	104.480.000 zł
Lasy Państwowe	2.500.000 zł
Polska Poczta, Telegraf i Telefon	19.071.000 zł
razem	135.465.000 zł

(Ciąg dalszy nastąpi).

Czas odnowić prenumeratę na I. kwartał 1939 r.

Do wszystkich emerytów w Polsce

Istnieją dziesiątki tysięcy emerytów, nie poczuwających się do obowiązku współdziałania w akcji o poprawę bytu i utrzymanie nabytych praw, nie przyczyniających się niczym do poparcia naszych wysiłków, z których jednak korzystają.

Czy emerytom tym nie przyszło nigdy na myśl, iż praca nasza to głęboko przemyślane, celowe, pełne poświęcenia wysiłki, wypływające z przekonania, że tylko masowa, energiczna i bezzwłoczna akcja wszystkich emerytów zdoła wywalczyć należne, dobrze nabyte i zagwarantowane prawa?

Czy u chodzących luzem emerytów nie odezwało się dotychczas sumienie, czy nie uczuł nikt żalu lub zawstydzenia, że jednak w chwili prowadzonej akcji, — także dla niego i za niego, w chwili tak decydującej o losie jego i jego rodziny, — trzymał się z dala na uboczu, grając rolę obojętnego widza i krytyka, którego walka ta nic nie obchodzi i w ogóle nie dotyczy, a jednak mimo to z tej naszej ofiarności i naszych wysiłków skorzystał?

Czy maksyma, że aby poruszyć i zniewolić do czynów polskie społeczeństwo potrzeba koniecznie silnego ciosu, — dotyczyć ma również i emerytów?

Nie ulega kwestii, że u wielu objaw obojętności tłumaczyć można zgorzkniałością, zniechęceniem, u niektórych zaś oszczędnością, a może nawet skąpstwem. Wiemy, że nikomu dziś się nie przelewa, ale gdy do Ciebie, kochany Czytelniku, zwróci się kwestarz o datek na gwiazdkę dla biednych dzieci, czy schowasz głowę w kołnierz lub odwrócisz się i udasz, że nie słyszysz?

Czy nie słyszycie Koledzy głosów naszych i naszych nawoływań, czy zamierzacie pozostać dalej na uboczu?

Czy żal Wam tego drobnego datku na składkę do Zrzeszeń Emerytalnych lub na prenumeratę własnego zawodowego pisma, które jest koniecznie potrzebne i utrzymuje łączność pomiędzy emerytami w całej Polsce?

Własna prasa, którą potrafiliśmy stworzyć, to wielki krok naprzód w walce o nasze prawa. Prasę tę potrzeba koniecznie popierać i utrzymać, gdyż zbliżają się bardzo ważne wydarzenia, przyjdą znowu ciężkie dni. Ma być rozpatrywana nowa ustawa uposażeniowa, a za nią nowe przepisy emerytalne.

Do szeregu muszą stanąć wszyscy, ażebyśmy nie spotkali się z zarzutem, że nie stanowimy większości, że nie mamy prawa przemawiać w imieniu ogółu.

Czy na taki argument moglibyśmy znaleźć odpowiedź, która usprawiedliwiłaby obojętność emerytów?

Akcja nasza nie jest skończona i jakkolwiek obecnie nic szczególnego się nie dzieje, musimy starać się o zniesienie podatku nałożonego za uchylenie dekretów, obcinających lata służby, o uchylenie podatku specjalnego, o przywrócenie emerytury w wysokości 100%, o policzalność lat wojennych w podwójnym wymiarze, o przyznanie dodatków na kształcenie dzieci, o ulgi kolejowe dla żon emerytów, o zwrot zabranego dodatku mieszkaniowego, o pomoc lekarską dla rodzin itd. itd.

Nadto musimy stać na straży, by przy sposobności wprowadzenia nowych ustaw, które są w przygotowaniu, nie ukrócono naszych praw i nie wyrządzono nam nowej krzywdy.

Nie wolno zasypiać, bo do snu nie pora, nie wolno opuszczać rąk, nie wolno występować z szeregów zrzeszeń emerytalnych, nie wolno przestać płacić wkładek do towarzystw, nie wolno zaniechać prenumerowania jedynego łącznika emerytów, jakim jest nasze pismo, emeryci muszą trwać i wytrwać, jeżeli rozumieją własny interes.

Dlatego apelujemy jeszcze raz do Wszystkich Emerytów w Polsce i wzywamy do jedności i solidarności, do werbowania w nasze szeregi ospałych i gnuśnych, do jednania prenumeratorów „Emeryta", do skupienia wszystkich chodzących luzem pod jednym naszym sztandarem, do zasilenia funduszu prasowego „Emeryta".

Redakcja.

Podatek specjalny

Ustawa skarbowa na rok budżetowy 1939/40, przewiduje pobieranie nadal podatku specjalnego od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych.

Dotyczący przepis ustawy brzmi jak następuje:

Art. 12.

„(1) Przedłuża się do dnia 31 marca 1940 r. dla celów równowagi budżetowej moc obowiązującą dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 503) ze zmianami, wprowadzonymi ustawą z dnia 30 marca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 187) oraz wynikającymi z artykułu niniejszego.

(2) Podatek ten będzie pobierany od wynagrodzeń:

a) wypłacanych w czasie od dnia 1 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r., bez względu na to, za jaki czas wynagrodzenia te przypadają,

b) wypłacanych za czas od dnia 1 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r., bez względu na czas wypłaty,

według następujących skall:

1) przy wynagrodzeniach, wolnych od państwowego podatku dochodowego oraz od opłat emerytalnych lub składek na rzecz ubezpieczeń społecznych:

I. Stopień	Wysokość wynagrodzenia wypłacanego w ciągu miesiąca w złotych: ponad	do	Stopa procentowa podatku
1	200	250	3
2	250	500	7
3	500	1000	11
4	1000	2000	17
5	2000		25

2) przy wynagrodzeniach, od których opłaca się państwowy podatek dochodowy, opłaty emerytalne lub składki na rzecz ubezpieczeń społecznych, albo też niektóre z tych obciążeń:

II. Stopień	Wysokość wynagrodzenia wypłacanego w ciągu miesiąca w złotych: ponad	do	Stopa procentowa podatku
1	220	300	2
2	300	560	4
3	560	1150	7
4	1150	2350	10
5	2350		15

(3) Określone w art. 3 pkt. 1) lit. a) i b) dekretu z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 503) stawki wynagrodzeń wolnych od podatku specjalnego podwyższa się ze 100 zł do 200 zł i ze 110 zł do 220 zł.

(4) Rada Ministrów może, na wniosek Ministra Skarbu, w drodze rozporządzeń skracać termiy, określone w ust. (2) lit. a) i b), obniżać stopy procentowe, ustalone w ust. (2) pkt. 1) i 2) oraz podwyższać stawki wynagrodzeń wolnych od podatku specjalnego.

(5) Związki samorządu terytorialnego, związki międzykomunalne (celowe) oraz przedsiębiorstwa, banki, zakłady i instytucje tych związków, Związek Rewizyjny Samorządu Terytorialnego, komunalne kasy oszczędności i banki komunalne mogą, działając zgodnie z ustawą o finansach komunalnych, nie pobierać podatku specjalnego od wynagrodzeń, wypłacanych ze swoich funduszów".

(Emerytów punktowych obowiązują stawki pod II zatem uposażenia emerytalne do 220 zł brutto wolne są od podatku specjalnego. — Redakcja).

SPRAWOZDANIE

z posiedzenia Zarządu Związku Polskich Zrzeszeń Emerytalnych, odbytego w Warszawie dnia 5. grudnia 1938.

Obecni: pp. Prezes Dr Gruber, wiceprezesi Gizella, Dr Huth i Dr Spiss, oraz członkowie Zarządu: pp. Ćwikliński, Gaweł, Jaślar, Kopff, Leśniewski, Mierzejewski, Piekarski i Szkocki.

Po złożeniu sprawozdań przez sekretarza i skarbnika, odczytano ważniejsze wpływy, wymagające przedyskutowania na pełnym Zarządzie, poczem przystąpiono do dyskusji ogólnej na temat wytworzonej sytuacji i wysłuchano referatów poszczególnych członków Zarządu a w rezultacie powzięto następujące uchwały:

1) w sprawie postulatów Gdańska zaakceptować memoriał tamtejszego Zrzeszenia, wystosowany do członków Izb Ustawodawczych o uzupełnienie art. 18 ustawy emerytalnej (zobacz memoriał w niniejszym numerze),
2) odroczyć kwestię poruszoną przez Lwów odnośnie zgromadzenia przedwyborczego w Brodach do następnego posiedzenia Zarządu,
3) załatwić przychylnie wniosek Stowarzyszenia w Lublinie.

Z sprawozdania skarbnika przyjęto do wiadomości, iż na Fundusz Obrony Narodowej wpłynęła dotychczas do Zarządu Związku Polskich Zrzeszeń Emerytalnych kwota 3.156.15 zł, i że zbieranie dalszych składek jest w toku. Okres zbierania składek postanowiono przedłużyć do końca marca 1939 r.

Omówiono pozycje preliminarza budżetowego na rok 1939/40 wniesionego do Izb Ustawodawczych dotyczące budżetu emerytur państwowych, oraz wyjaśniono różnice stawek podatku specjalnego, mające obowiązywać od dnia 1 kwietnia 1939 r.

Przy wolnych wnioskach wyłoniły się następujące postulaty:

1) delegat kolejowców ze Lwowa p. Ćwikliński prosił o poczynienie starań, ażeby:
   a) emeryci kolejowi ściśle zaborczy przywróceni zostali w swoich poborach do norm przysługujących im za czasów zaborczych w myśl art. 81 ustawy emrytalnej z r. 1923 t. j. do wysokości 100% uposażenia w czynnej służbie,
   b) pomoc lekarska przysługiwała również rodzinom emerytów kolejowych
   c) emeryci kolejowi mogli otrzymywać węgiel od Zarządu Kolei po cenach zniżonych jak funkcjonariusze czynni,
   d) przyznano emerytom kolejowym trzecią wolną kartę jazdy rocznie,
   e) przyznano drugim żonom emerytów. (przy powtórnym ożenku) ulgi przy przejazdach kolejowych, albowiem istnieje anomalia, iż służąca emeryta kolejowego posiada zniżkę kolejową, natomiast nie posiada jej druga żona emeryta.

Do powyższych postulatów emerytów kolejowych dołączył jeszcze p. Mierzejewski dalszy postulat a mianowicie konieczność wyjednania, by wdowy po kolejarzach, które znalazły zatrudnienie, traktowane były tak samo jak emeryci stosownie do przepisów art. 25 ustawy emerytalnej t. zn., by nie odbierano im pensji wdowich o ile one razem z zarobkiem nie przekraczają 150% należnej emerytury.

Postulat ten uzasadniony jest tym, że wdowy znajdują się w bardzo ciężkich warunkach zwłaszcza mające na utrzymaniu kilkoro dzieci, które mają obowiązek wychować na pożytecznych obywateli Państwa.

2) Prezes Okręgowego Związku Emerytów filia Poznań p. prof. Jaślar prosił o poczynienie starań ażeby:
   a) opłaty radiowe dla emerytów obniżone zostały do 1 zł. miesięcznie,
   b) przy opłatach szkolnych dla dzieci emerytów stosowano takie same ulgi, jakie stosuje się dla dzieci funkcjonariuszów czynnych,
   c) przyznano ulgi kolejowe dla żon emerytów.

3) P. Gizella poruszył pokrzywdzenie emerytów ściśle zaborczych wskutek ściągania z ich uposażeń 8% opłaty na emerytury, jakkolwiek potrącanie takie nie jest uzasadnione żadnym przepisem ustawowym a emeryci i tak z mocy samej ustawy emerytalnej pobierać mieli tylko 75% uposażenia.

Wobec powyższego potrącania otrzymują oni obecnie nie 75% ale tylko 67%. Mówca prosi Prezydium Zarządu o interwencję w tej sprawie w Ministerstwie Skarbu w celu naprawienia powyższej krzywdy.

4) P. prof. Gaweł z Gdańska wniósł o poczynienie starań w nowym Sejmie by przy sposobności dyskusji nad budżetem emerytur, uchylono pobieranie dalszych opłat za uchylenie dekretu, zwłaszcza, że Pan Minister Skarbu już w zeszłym roku wobec delegacji emerytów oświadczył, że zupełne uchylenie tego podatku będzie możliwe przy nowym budżecie.

W pierwszym rzędzie należy zwolnić od tego podatku tych emerytów, którzy wskutek dekretu listopadowego nic ze swoich poborów nie stracili i dopiero uchylenie dekretu przy równoczesnym opodatkowaniu uszczupliło ich uposażenia.

5) P. Szkocki wniósł o wyjednanie nowelizacji przepisów kodeksu postępowania cywilnego w ten sposób, ażeby uzgodniono je z przepisami ustawy emerytlnej.

Ustawa emerytalna przewiduje dopuszczalność zajęcia uposażenia emerytalnego tylko w wysokości 1/5 (dla alimentów w 2/5) tymczasem kodeks postępowania cywilnego w dziale egzekucyjnym takiego ograniczenia egzekucji do poborów emerytalnych nie przewiduje.

Mówca jest zdania, iż nowelizacja k. p. c. winna iść w tym kierunku, iż pobory emerytów cywilnych powinny być tak samo wolne od zajęcia, jak pobory oficerów w stanie spoczynku.

Wszystkie powyższe wnioski zostały przyjęte i uchwalone, Prezydium Związku zostało upoważnione do poczynienia odpowiednich kroków celem zrealizowania tych postulatów.

Ponadto uchwalono odnieść się do Zarządu Głównego Zjednoczenia Kolejowców w Warszawie o wyrównanie składek za zgłoszonych do Związku Polskich Zrzeszeń Emerytalnych 7000 członków emerytów kolejowych, **za których dotychczas Zarząd Zjednoczenia Kolejowców nie płaci.**

Przyjęto do wiadomości, zmianę referenta Sejmowej Komisji Budżetowej w dziale budżetu emerytur; dział ten referować będzie poseł Jan Wagner.

Postanowiono zwrócić się do Związku w Katowicach o korzystanie z przysługującego mu miejsca w Zarządzie ewent. o wniesienie rezygnacji z tego prawa.

Uchwalono interweniować w Ministerstwie Skarbu o załatwienie wniesionych w kwietniu br. memoriałów o punktualne wypłacanie emerytur i posługiwanie się przy wypłacie czekami PKO.

Do naszych Czytelników

Na liczne zapytania donosimy, że w celu skompletowania rocznika „Emeryta" za rok 1938, — mogą stali prenumeratorzy otrzymać w Administracji poszczególne numery „Emeryta" z roku 1938 za wyjątkiem wyczerpanego zupełnie Nr 1, — w cenie po 25 gr za każdy poszczególny egzemplarz.

Zamówienia nadsyłać należy pod adresem: Administracja „Emeryta" Poznań, ul. Matejki 54.

Na ogólne życzenie Czytelników zatrzymamy na rok 1939 dotychczasowy format naszego pisma, gdyż okazał się on dogodny dla przechowywania i oprawiania w tomy.

Przepraszamy naszych korenpondentów, których eleboraty nie zostały w ubiegłym roku zamieszczone w naszym piśmie, stało się to z przyczyn od nas niezależnych.

Rozpiętość uposażeń

W budżecie państwowym na rok 1939/40 nie przewidziano żadnych funduszów na poprawę bytu rodzin urzędniczych, nie zniesiono również mimo przyrzeczenia danego delegacjom urzędniczym podatku specjalnego, nie uwzględniono prośby o przyznanie dodatków za wysługę lat oraz dodatków rodzinnych.

W exposé wygłoszonym w dniu 2 grudnia br. Pan Minister Skarbu zapowiedział, że byt urzędników polepszy się przez awanse, na który to cel wstawiono do budżetu kwotę około 52.600.000 zł.

Gdy się uwzględni armię 440.000 funkcjonariuszów państwowych, pomiędzy którą przypaść ma do podziału kwota 52.600.000 zł wypada na głowę przeciętnie 114,63 zł rocznie, czyli 9,67 zł miesięcznie, — czego nie można uważać za poprawę bytu ogółu funkcjonariuszów państwowych, zwłaszcza wobec wzmagającej się drożyzny środków żywności i artykułów pierwszej potrzeby.

Zapowiedziane awansowanie 35.000 urzędników nie naprawi istniejącej nędzy stanu urzędniczego, gdyż reszta 405.000 rodzin żyć będzie w dotychczasowych opłakanych warunkach.

Również rozpiętość uposażeń jest rażąco nieproporcjonalną, i to nawet tej samej kategorii pracowników, w rozmaitych gałęziach służby państwowej.

Podana niżej tabela rozpiętości uposażeń wykazuje, że

1) na 353.904 pracowników państwowych, kolejowych, pocztowych i policyjnych... 324,613 osób, a więc 91,73% pobiera wynagrodzenia w ramach od 100 do 260 zł a tylko reszta 8,27% przekracza powyższą kwotę.

2) najniższe 3 stopnie funkcjonariuszów administracji państwowej łącznie z nauczycielami, funkcjonariuszów kolejowych i pocztowych oraz najniższy stopień funkcjonariuszów policyjnych, przedstawiające razem 50% podanej wyżej liczby, pobiera uposażenia w ramach od 100 do 160 zł miesięcznie.

Tabela uposażeń funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych w świetle dat statystycznych

Cywilni (admin.)				Kolejowi			Pocztowi			Sędziowie i prokur.			Wojskowi zawodowi			Policja Państwowa		
Stopień służbowy	Wysokość uposażenia	Ilość etatów wogóle	W tym nauczycieli	Stopień służbowy	Grupa uposażenia	Ilość etatów	Stopień służbowy	Grupa uposażenia	Ilość etatów	Grupa uposażenia	Uposażenie	Ilość etatów	Stopnie	Uposażenie Samotny	Uposażenie Żonaty	Stopnie płac	Wysokość uposażenia	Ilość etatów
I	3000	1								I	1,100	199	Marszałek	3,000				
II	2000	13		1	1000	10				II	800	489	Gen. broni	2,000				
III	1500	40		2	700	50				III	575	1,546	Gen. dyw.	1,500				
IV	1000	731	566	3	550	116	1	1000	9	IV	425	1,366	Gen. bryg.	1,000				
V	700	1,177	315	4	450	397	2	700	40				Pułkownik	632	713	Inspektor	700	27
VI	450	6,522	3,495	5	390	490	3	450	110				Podpułk.	521	580	Nadkom.	430	150
VII	335	14,987	9,705	6	335	968	4	350	1,058				Major	435	490	Komisarz	335	377
VIII	260	24,894	16,401	7	295	2,130	5	280	1,671				Kapitan	315	490	Podkom.	270	153
IX	210	46 029	33,844	8	260	5,775	6	240	2 849				Porucznik	265	324	Aspirant	240	119
X	160	26.518	9,425	9	225	9 372	7	205	6,231				Podpor.	206	266	St. przod.	200	1.507
XI	130	25.441	15.349	10	200	15,292	8	175	9 765				Chorąży	230	300	Przod.	180	4,123
XII	100	3,955		11	175	23.803	9	145	8,112				Str. sierż.	194	264	St. post.	160	11.006
				12	150	45,752	10	120	2,951				Sierżant	171	241	Poster.	150	11.006
				13	125	31,157	11	100	1 666				Plutonowy	151	201			
				14	100	7,008							Kapral	137	167			
Ogółem		150.312	(89,931)			145,320			34 504									28.768
Od 100 do 260 zł		→ 126,840			138,159			31,556									28,068	324,613

Są to przeważnie ludzie obarczeni rodzinami.

Gdy się zważy, że ludzie ci muszą opłacać mieszkania, opał, światło, sprawiać odzienie i obuwie dla siebie i swoich rodzin, posyłać dzieci do szkół, kupować dla nich książki i przybory szkolne, składać ofiary na rozmaite cele społeczne jak pomoc zimowa dla bezrobotnych, dożywianie ubogich dzieci, budowa szkół itd. itd. musi się przyjść do przekonania, że rodziny funkcjonariuszów państwowych cierpią dotkliwą nędzę.

Należy sobie uprzytomnić w dalszym ciągu, że wdowa po takim funkcjonariuszu otrzymuje w myśl ustawy tylko połowę tego, co należałoby się funkcjonariuszowi przy przejściu na emeryturę w dniu śmierci, zatem opowiedni procent, stosownie do ilości lat służby (za 15 lat 40%, za każdy dalszy rok 2,4% wzgl. 3%) i wyobrazić sobie, jakie życie, jaka przyszłość kształtuje się dla rodziny funkcjonariusza państwowego, a szczególnie dla dzieci takich rodzin.

Z drugiej strony należy wziąć pod uwagę jeszcze dalsze różnice w uposażeniach. Samotny kapral otrzymuje wyższe wynagrodzenie od obarczonego rodziną urzędnika państwowego XI stopnia służbowego, żonaty sierżant wyższe uposażenie od żonatego urzędnika VIII stopnia służbowego, chociaż jest powszechnie wiadomym, że pomiędzy urzędnikami w VIII stopniu służbowym znajdują się ludzie z wykształceniem akademickim.

Przeszło 45.000 funkcjonariuszów kolejowych obarczonych rodzinami pobiera uposażenia niższe od samotnego plutonowego, przeszło 31.000 takichże funkcjonariuszów uposażenia niższe od samotnego kaprala.

Nie zazdrościmy ani kapralom ani plutonowym ich uposażeń i nie twierdzimy, by były one za wysokie, wykazujemy tylko dysproporcję uposażeń w poszczególnych gałęziach służby.

Państwa starego autoramentu, mające za sobą kilkusetletnie doświadczenia, ustanawiały jednakowe grupy dla wszystkich rodzajów służby państwowej, bez względu na resorty i gałęzie służby.

To stwarzało jednolitość służby państwowej, poczucie własnej godności i równości wobec innych działów służby, przyczyniało się do karności, zapobiegało dysonansom i zawiściom, wytwarzało zdyscyplinowaną armię urzędniczą, świadomą swoich praw i obowiązków.

Pan Wicepremier zapowiedział wniesienie w obecnej sesji Izb Ustawodawczych projektu nowej ustawy uposażeniowej funkcjonariuszów państwowych, któraby odpowiadałaby więcej duchowi czasu, zrównała i wygładziła nadmierną rozpiętość uposażeń, dlatego należy zwrócić baczną uwagę na ten nadzwyczaj ważny problem państwowy i społeczny.

Jeżeli uznano, że najwyższą wartością narodu jest człowiek i że największą troską społeczeństwa winna być walka o człowieka wartościowego, należy zatroszczyć się o to, by funkcjonariusze państwowi stali się w pierwszym rzędzie ludźmi wartościowymi a nie bezdusznymi maszynami, spełniającymi mechanicznie swoje obowiązki z wieczną troską o byt swój i swoich rodzin.

Pan Wicepremier zachęcał Sejm do rzeczowej krytyki przedłożeń rządowych, przypuszczamy więc, że żaden z członków ciał ustawodawczych nie ściągnie na siebie niechęci, jeżeli przy rozpatrywaniu budżetu i ustawy uposażeniowej zwróci uwagę na konieczność zniesienia dysproporcji uposażeń funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Wybory do Rad Miejskich

W dniu 18 grudnia br. odbędą się w miastach Polski wybory do Rad Miejskich.

Na liczne zapytania oświadczamy, że obowiązkiem emerytów i ich rodzin jest pozytywne ustosunkowanie się do wyborów i gremialne wzięcie w nich udziału.

Państwo przerzuciło część swoich uprawnień administracyjnych, nadzorczych i gospodarczych na samorząd miejski, który zarządza funduszami publicznymi składanymi przez podatników, administruje majątkiem stanowiącym własność miast, nakłada podatki miejskie, opłaty za świadczenia adjacentowe, za urządzenia ulic, za gaz, elektrykę, kanalizację, wodociągi, targowiska, rzeźnie itd. itd.

Rady Miejskie wybierają Zarządy miast t. zw. Magistraty i kontrolują ich czynności.

Rady Miejskie uchwalają przepisy służbowe dla pracowników miejskich oraz przepisy emerytalne.

Rady Miejskie uchwalają budżety miast i kontrolują ich wykonywanie.

Do Rad Miejskich należą decyzje o nabyciu, zmianie i zbyciu nieruchomości miejskich, oddawanie w dzierżawę nieruchomości, przedsiębiorstw i zakładów miejskich, przyjmowanie darowizn, udzielanie poręki finansowej, zaciąganie pożyczek, umarzanie należności itp.

Już z powyższych rozległych agend Rad Miejskich i ich uprawnień wynika, że emeryci jako obywatele miast, konsumenci i podatnicy mają nie tylko prawo ale i obowiązek przyczynienia się swoim wyborem do wprowadzenia do Rad Miejskich ludzi znających swoją misję kontrolowania gospodarki miejskiej i konieczności oraz słuszności obciążeń nakładanych na obywateli miast.

Przez wybór Rad Miejskich zniknie ostatecznie prowizorium, które trwało od szeregu lat, czynnik obywatelski przyjdzie znowu do głosu, znikną komisaryczni prezydenci i tymczasowe Zarządy miast, zapanuje bodaj w tej dziedzinie możność decydowania samego społeczeństwa o swoich sprawach.

Komunikat Skarbnika

a) NA FUNDUSZ PRASOWY.

Bąk Józef 1,— zł; Chrzan Mateusz 1 i 1,— zł; Chyliński Bernard 1,40 zł; ppłk. Fritz 1,— zł: Formański Wal 2,— zł; inż. Gajewski 0,80 zł; Huber Jakób 1,— zł; Iwanicki Józef 1,50 zł; Jankowski Włodzimierz 2,— zł: radca Jesionowski 1,— zł; Kiełczewski Konstantyn 0,50 zł; Kuczkowski J. 5,— zł: sędzia Kassern 2,— zł: Kroscheb M. 1,— zł; Kuna Jan 2,— zł; Kołczykiewicz M. 2,— zł; Kajzar Adam 2,— zł; Korzeniowski Wł. 5,25 zł; Kamiński 0,25 zł; Kluck Jan 5,— zł; Kucnerowicz Roman 1,— zł; Leitgebrówna H. 1,— zł; Michałowski An. 5,— zł; Mrożowski Leon 2,20 zł; Makowska Teodora 1,— zł; Naszarkowski St. 2,50 zł; Olszewski St. 0,50 zł; Gen. Szemet 5,— zł; Sokołowski H. 5,— zł; Szczypiorowska A. 1,40 zł; Truszkowski K. 1,— zł; Tryboń A. 2,— zł; Urbański Nicefor 1,50 zł; Wańczura Jan 2,50 zł; radca Wanke 3,— zł; Zazuliński Jan 2,— zł; Znamierowski Fr. 1,— zł; Żemoytel W. 1,30 zł; sędzia Zahradnik 5,— zł; Filia Wolsztyn 5,— zł; Polskie Tow. Em. Prac. Państw. 0,50 zł; Okr. Zw. Emtr. Sanok 5,— zł; Filia Leszno 10,— zł; Filia Międzychód 3,80 zł.

b) BUDOWA DOMU.

Huber Jakób 1,— zł; Krajczy Jadwiga 5,— zł; Kaczmarek Michał 1,— zł; Kronmarck Józef 2,— zł; Wańczura Jan 2,50 zł.

c) FUNDUSZ OBRONY NARODOWEJ.

Adamczowski Wal. 1,— zł; Blattoń Roman 1,— zł; Bąk Józef 15,0 zł; Bibrowicz Kazimierz 1,— zł; Czernak Wal. 5,— zł; Chrzan Mateusz 1,— zł; C. J. 5,— zł; Chyliński Bernard 1,— zł; Dierlowa Prakseda 3,— zł; Dierl Edmund 3,— zł; ppłk. Fritz 4,— zł; Formański Walenty 1,— zł; Gaertner Bolesław 4,— zł; Gądziński Jan 1,— zł; Hodorski Albin 2,50 zł; Iwanicki Józef 1,50 zł; Jankowski Włodzimierz 3,— zł; Jankowski Józef 2,— zł; prof. Jaślar 2,— zł; Kabaciński K. 3,30 zł; Kusztelan W. 4,50 zł; Kamiński Ignacy Włocławek 1,— zł; Kamiński Ignacy Poznań 1,— zł; Krajzmer Włodzimierz 2,— zł; Kuszewski Walenty 0,50 zł; Kuczkowski Jan 1,— zł; Kowalski Władysław 1,— zł; Krzyżagorski Franciszek 2,— zł; Mędwecki Karol 1,— zł; Maczohan Bazyli 1,30 zł; Mleczko Emil 5,— zł; Matuszak Andrzej 5,— zł; Mrożewski Leon 5,— zł; Makowska Teodora 3,— zł; Michałek Wincenty 0,50 zł; Naszarkowski Stanisław 2,50 zł; Najtkowski Bronisław 1,— zł; Nowak Wincenty 1,50 zł; Olszewski Stanisław 0,50 zł; Piekarczyk Wincenty 1,— zł; Rozwadowski Jordan 3,— zł; Sokoowski H. 5,— zł; Szczypiorowski Alojzy 3,— zł; Urbański Nicefor 1,— zł; Waworski W. 1,— zł; radca Wanke 20,— zł; radca Zakrzewski 3,— zł; Znamierowski Fr. 1,— zł; Filia Tuchola 50,— zł; Filia Nowy Tomyśl 21,80 zł; Filia Toruń 100,— zł; Filia Wolsztyn 6,— zł; Filia Nowe Miasto Lubawskie 11,— zł; Filia Międzychód 10,— zł; Filia Gdynia 20,70 zł.

DO WSZYSTKICH FLII OKRĘGOWEGO ZWIĄZKU W POZNANIU.

Prosimy o nadesłanie do 30 bm. wykazów członków płacących w dwóch egzemplarzach według stanu z dn. 31 grudnia 1938 r.

Od Administracji

Z dniem 1. stycznia 1939 r. rozpoczyna się pierwszy kwartał abonamentowy. Prosimy uprzejmie wszystkich P. T. Prenumeratorów o łaskawe nadesłanie możliwie do dnia 25 grudnia br. prenumeraty, ze względu na konieczność ustalenia wysokości nakładu na pierwszy kwartał 1939 r.

Brak prenumeraty, względnie pisemnego powiadomienia, iż prenumerata zostanie do dnia 5. stycznia 1939 r. przedpłaconą będziemy uważali za odmowę prenumeraty.

Od przerywających prenumeratę oczekujemy uregulowania należności za poprzedni kwartał. Zwrotu niezapłaconych egzemplarzy nie uznajemy.

Prenumeratę należy uiszczać **kwartalnie z góry**, przy czym rozumiemy kwartał **kalendarzowy** (1. I. — 31. III. i t. d.).

Prenumeratę prosimy przesyłać **wyłącznie przekazami rozrachunkowymi P. K. O.** Przekazami tymi nie można uiszczać ani składek członkowskich, ani datków na fundusz prasowy i inne cele.

Datki na fundusz prasowy i składki członkowskie do Okręgu, można przesyłać wyłącznie blankietami nadawczymi P. K. O. 209 000 wzgl. przekazami pocztowymi, a składki członkowskie do Filii Poznań blankietami nadawczymi P. K. O. 209.782 wzgl. przekazami pocztowymi.

Na przekazach rozrachunkowych, pocztowych i blankietach prosimy **na odwrotnej stronie podawać tytuł wpłaty,** brak którego **powoduje opóźnienie wysyłki czasopisma.**

O każdorazowej zmianie adresu, prosimy zawiadomić **listownie** Administrację „Emeryta", podając czytelnie **nowy adres (w nawiasach stary)** i to najpóźniej **do 10-go** (dla nru z 15-go) **i do 25-go** (dla n-ru z 1-go), celem uniknięcia zwłoki w wysyłce czasopisma.

Reklamacje w sprawie nieotrzymania lub późnego doręczania czasopisma należy wnosić niezwłocznie pisemnie bez opłaty pocztowej do Urzędu Pocztowego (doręczeniowego).

Czytelników, którzy do **dnia dzisiejszego nie przekazali prenumeraty za IV kwartał br. (pomimo, że otrzymują bieżące numery) upraszamy o odwrotne uregulowanie należności.**

Jak wyobrażacie sobie Szanowni Czytelnicy prosperowanie pisma bez opłaconej prenumeraty?

Komunikaty

Polskie Towarzystwo emerytowanych pracowników państwowych ich wdów i sierot we Lwowie przy ul. Piłsudskiego 11 zawiadamia PP. Członków, że jego konto czekowe P. K. O. zostało zmienione na Nr 512109. Nowe czeki zostaną na żądanie zainteresowanym wysłane.

Komitet Redakcyjny Budowy własnego Domu prosi uprzejmie wszystkie Zrzeszenia i osoby, które otrzymały pocztówki do rozsprzedaży, o łaskawe nadesłanie do końca grudnia br. zebranych na koszta budowy funduszów, powstałych ze sprzedaży pocztówek, a to celem umożliwienia zamknięcia rachunkowego przychodów za rok 1938.

Resztę nierozsprzedanych pocztówek zatrzymać mogą Zrzeszenia na rok następny, celem dalszej rozsprzedaży.

Nadesłane

Dolina: Wobec pomyślnego załatwienia mojej sprawy emerytalnej, którą zajął się życzliwie Szanowny Związek Emerytów Państwowych w Poznaniu, wygotowując z znakomitą znajomością sprawy dobrze ułożoną skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie, poczuwam się do miłego obowiązku złożenia serdecznego podziękowania tak Szanownemu Związkowi, jako też Wielce Szanownym Panom adwokatom Drowi Afendzie i Drowi Dembeckiemu.

Z poważaniem
Żołyńska Stefania, emer. nauczyc.

Listy z kraju

Stowarzyszenie Emerytów w Gdańsku wystosowało do Izb Ustawodawczych następujący memoriał:

Stowarzyszenie Emerytów Polskich
na obszarze W. M. Gdańska

Gdańsk 5. grudnia 1938

DO CZŁONKÓW IZB USTAWODAWCZYCH!

Dekretem Pana Prezydenta z dnia 22 listopada 1935 zostało zmienione brzmienie art. 18 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923.

Art. 18 tej ustawy ma obecnie następujące brzmienie:

1. Funkcjonariuszom państwowym i zawodowym wojskowym, którzy ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku pełnili służbę na obszarze W.M. Gdańska, oraz pozostałym po nich rodzinom, **Rada Ministrów władna jest przyznać na czas** zamieszkiwania na tym obszarze dodatek do zaopatrzenia emerytalnego.
2. Prawo do tego dodatku gaśnie od pierwszego dnia, miesiąca następującego po przesiedleniu się emeryta lub pozostałej po nim rodziny do miejscowości położonej poza obszarem W. M. Gdańska.

Funkcjonariusze państwowi i zawodowi wojskowi, pełniący służbę czynną na obszarze W. M. Gdańska, pobierają do swego uposażenia krajowego dodatek w wysokości 125%.

Mimo upływu 3 lat od wejścia w życie dekretu Pana Prezydenta z dn. 22. 11. 1935, zmieniającego brzmienie art. 18 ust. emerytalnej z dnia 11. 12. 1923. Rada Ministrów nie przyznała dotychczas dodatku do zaopatrzenia emerytalnego, w następstwie czego emerytowani po wejściu w życie dekretu Pana Prezydenta funkcjonariusze państwowi wzgl. pozostałe po nich rodziny są pozbawieni tego dodatku. Mimo usilnych starań Zarządu Stow. Emer. Polskich na terenie W. M. Gdańska sprawa ta nie została dotąd załatwiona.

W tym stanie rzeczy na terenie W. M. Gdańska mamy 3 kategorie emerytów.

1) t. zw. punktowych przed 1. lutego 1934 i pobierających uposażenia obliczane według mnożnej 72.
2) emerytów, którzy przeszli w stan spoczynku po 1 lutego 1934 i pobierali uposażenia wraz z dodatkiem jak w czynnej służbie t. j. początkowo 200%, a później 125%, ale tylko do dnia 1. 12. 1935 t. j. do chwili wejścia w życie dekretu Pana Prezydenta zmieniającego brzmienie art. 18 ust. emer. z roku 1923.
3) emerytów wzgl. rodziny po nich, którym z dniem 1. 12. 1935 odebrano pobierany dotychczas dodatek, względnie o ile przeszli w stan spoczynku po 1. 12. 1935, którym w ogóle nie przyznano dodatku, a to z powodu nie ustalenia przez Radę Ministrów jego wysokości.

Ponieważ taki stan rzeczy nie powinien mieć miejsca i jest wysoce krzywdzący emerytów względnie pozostałe po nich rodziny, uważamy za jedyne możliwe wyjście przywrócenie art. 18 ust. emer. z dnia 11. 12. 1923 w jego pierwotnym brzmieniu przez nowelizację ust. emerytalnej zmienionej dekretem Pana Prezydenta.

Art. 18 ust. emer. z dnia 11. 12. 1923 otrzymałby zatem swoje pierwotne brzmienie jak następuje:

„Niezależnie od postanowienia art. 17 powiększa się uposażenie emerytalne funkcjonariuszów państw., którzy ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku, pełnili służbę na terenie W. M. Gdańska, o różnicę między kwotą uposażenia obowiązującego w kraju, a kwotą uposażenia obowiązującego na terenie W. M. Gdańska, przez okres zamieszkiwania emeryta lub pozostałej po nim rodziny na tym obszarze".

Imieniem emerytów polskich w W. M. Gdańsku zwracamy się z uprzejmą prośbą o wniesienie projektu ustawy nowelizującej art. 18 ust. em. z roku 1923, którego brzmienie zostało zmienione przez dekret Pana Prezydenta z r. 1935 na niekorzyść emerytów gdańskich.

(—) Klimkiewicz
sekretarz.

(—) Gaweł
prezes.

Tuchola: Zebrani w hotelu du Nord w Tucholi, członkowie i członkinie Związku Okręgowego Emerytów Państw. Filii w Tucholi, wzywają wszystkie organizacje emerytalne w kraju a w szczególności Zarząd Związku Zrzeszeń Emerytalnych w Warszawie, do podjęcia energicznych kroków celem uzyskania:

1) jak najrychlejszego uchylenia ciążącej na emerytach punktowych opłaty za cofnięcie dekretu,
2) przywrócenia wszystkim emerytom podwójnego zaliczenia do wysługi emerytalnej okresu służby wojskowej pełnionej podczas wojny światowej na terenach operacyjnych,
3) przyznanie wszystkim emerytom, ich żonom jak również dzieciom poniżej lat 18 zniżki kolejowej w wysokości 50% na wszystkich liniach kolejowych i autobusowych,
4) rozciągnięcia opieki lekarskiej także na żony emerytów, wdowy, dzieci, znajdujące się na utrzymaniu emeryta i na sieroty po nich, jak również przyznanie wolnego wyboru lekarza,
5) prosimy Zarząd Związku Zrzeszeń Emerytalnych w Warszawie, o podjęcie kroków u władz miarodajnych ażeby w myśl wyroku Sądu Najwyższego z zrealizowanych postulatów korzystali tylko zrzeszeni emeryci.

Kraków: Dnia 12. XI. br. odbyło się w Krakowie ogólne zebranie emerytów kolejowych, na którym uchwalono jednogłośnie następującą rezolucję:

Zebrani uchwalają:

1. Zwrócić się do Zarządu C. S. S. E. w Warszawie z wezwaniem do energicznego wystąpienia wobec wybranego świeżo Sejmu z postulatami wielokrotnie przedkładanymi a dotąd nie spełnionymi, równocześnie do zaopiekowania się dolą wielkiej liczby emerytów kolejowych, wdów i sierót na Śląsku niedawno do Polski przyłączonych, przez zorganizowanie przy tamt. Kołach ZZK. Sekcji Samopomocy Emerytów oraz dostarczenie im koniecznych na ten cel funduszów. Wykonanie tego zadania powierza się Komisji złożonej z kolegów: Pellara, Kotziana i Stączka, jako członków Zarządu C. S. S. E.

2. Wobec zbliżających się samorządowych wyborów wyznaczonych na dzień 18. XII. br. kolejowi emeryci i wdowy, uchwalają wziąć żywy udział w tychże wyborach z rodzinami i swoim autorytetem tudzież doświadczeniem życia spowodować, aby wynik tych wyborów wypadł dla klasy pracującej jak najkorzystniej.

3. Z okazji obchodu 20-tej rocznicy Niepodległości Polski, wywalczonej głębokim umiłowaniem ideału wolności przez Świat Pracy, a przypieczętowanym ciężkim trudem i krwią serdeczną polskiego robotnika, chłopa i pracującego inteligenta, zgromadzeni uchwalają wziąć 13-go listopada br. gremialny udział w odbyć się mającej patriotycznej manifestacji, dając tym godny wyraz wdzięczności i uznania dla bohaterstwa osób zasłużonych, bez względu na ich stanowiska lub godności społeczne.

Za Prezydium Zebrania:

Sekretarz: J. Nodzeński. Przewod.: H. Pellar

Zbąszyń: Zebranie członków Filii odbyło się dnia 26. X. br. pod przewodnictwem prezesa p. Borowskiego w obecności delegata Zarządu Okręgowego wiceprezesa p. Kowalskiego, który w dłuższym przemówieniu między innymi wykazał nieodzowną konieczność należenia wszystkich emerytów do organizacji.

Zarząd Filii, doceniając ważność placówki na pograniczu, dokłada wszelkich starań aby pozyskać wszystkich „luzaków". Niestety walka z biernością i obojętnością niektórych panów jest bezowocna. Oby ci obojętni chcieli dla własnego dobra i swych rodzin zrozumieć wartość naszego Związku

Prosimy o zasilenie funduszu prasowego przez konto P. K. O. 209.000

Odpowiedzi Redakcji

WPan Rudolf Strasser: Pan Adolf Błażek nie jest członkiem naszego Zrzeszenia, w spisie ludności Poznania nie figuruje.

WPan Ciechanowski: Projekt nowej ustawy emerytalnej ogłosiliśmy w roku ubiegłym. Z przedłożeniem tego projektu Izbom Ustawodawczym czeka się aż do uchwalenia nowej ustawy uposażeniowej, której wniesienie w obecnej sesji zapowiedział Pan Wicepremier, doniosła o tym zresztą prasa codzienna, pisał również „Emeryt".

Wiadoma broszura wydana została w r. 1936 przez Stowarzyszenie Emerytów w Warszawie ul. Miodowa nr. 11.

WPan Piotr Wnęk: Przysługuje prawo po myśli art. 36 ustawy emerytalnej do zaliczenia.

Filia Grudziądz: Zmiana ryciny nagłówka naszego czasopisma nie jest przewidziana. Już z kilku stron proszono nas, o przywrócenie dawnego obrazka tytułowego, który lepiej charakteryzował dolę emeryta państwowego, jednakowoż otrzymaliśmy więcej listów za utrzymaniem obecnej winiety.

Za nadesłanie odpisu protokółu i referatu dziękujemy.

WPan Melnyk Szymon: Do ogłaszania notatek z „życia i wydarzeń w obcych państwach i na całym świecie" istnieje w Polsce inny rodzaj prasy. Również „krótkie i miłe nowelki oraz wyciągi z ciekawych powieści, a w końcu pouczenia o gospodarce w domu czy w ogrodzie" nie mogą być przedmiotem treści pisma zawodowego i to dwutygodnika jakim jest „Emeryt". Żałujemy, ale kierunek, który nadaliśmy naszemu pismu od początku pozostanie niezmieniony.

WPan Jankowski Wład.: Ustawa skarbowa na rok 1939/40 przewiduje dalszą obniżkę podatku specjalnego.

Obniżka ta dla emerytów punktowych jest następująca:

Uposażenia do 220 zł wolne są od podatku specjalnego (dotychczas do 165 zł). Od 220 do 300 zł brutto, wynosi podatek specjalny 2% uposażenia, (dotychczas 5%), od 300 do 560 wynosić będzie 4% (dotychczas wynosił 5%).

Ponadto z dniem 1. kwietnia 1939 zmniejsza się automatycznie o 1% podatek nałożony za uchylenia dekretu.

Razem zatem podwyższy się uposażenie Pana jako pobierającego uposażenie brutto 295 zł o 4%.

WPan Michaliszyn Piotr: Pismo WPana przesłaliśmy do Związku Polskich Zrzeszeń w Warszawie z prośbą o skierowanie do któregoś z posłów, gdyż interpelacje w Sejmie wnosić mogą tylko członkowie ciał ustawodawczych.

WPan Rybotycki: „Wstrząsająca tragedia" opisana przez Pana na podstawie notatki „Wieku Nowego z dn. 27 listopada br., według której emerytowany policjant Jan Dudzik zabił swoich dwóch synów a następnie popełnił samobójstwo z nędzy, pobierając na utrzymanie swoje i rodziny zaledwie 78 zł miesięcznie jest nam znana. Takie tragedie zdarzają się bardzo często, donoszą nam o tym z całego kraju.

Niestety, wypadki samobójstw na tle nędzy są bardzo częste, pisze o nich prasa codzienna, nic na to nie poradzimy, staramy się z naszej strony zwracać uwagę na panującą nędzę, ale jest ona powszechna i dotyka nie tylko emerytów, lecz i inne ugrupowania społeczne. Samobójstwa popełniają również często ludzie dobrze sytuowani. W każdym razie dziękujemy za list i wycinek.

WPan Kapeliński: Pisząc o zwolnieniu od podatków gospodarstw rolnych do 15 ha, mieliśmy na myśli wyłącznie podatek dochodowy a nie gruntowy, ani też nie poruszaliśmy spraw szarwarkowych itd. — Chodziło nam w pierwszym rzędzie o wykazanie nadmiernego opodatkowania osób ograniczonych do stałych poborów. — Zaznaczyliśmy przy tym, że polska wieś nie opływa dziś w dostatki, staraliśmy się tylko zwrócić uwagę na konieczność równomiernego opodatkowania wszystkich obywateli, do czego byliśmy w tutejszej dzielnicy przyzwyczajeni.

Nawet służba domowa i każdy zarabiający był u nas dawniej opodatkowany, chociażby groszami, zależnie od dochodu, dziś ta progresja ustała zupełnie, opodatkowani są ci, od których najłatwiej i najdogodniej ściąga się wszelkie daniny, — tak być nie powinno, (przynajmniej naszym zdaniem) każdy obywatel obowiązany jest do ponoszenia ciężarów na rzecz państwa.

Stanisławów, Stowarzyszenie Emerytów: Potwierdzamy odbiór odezwy. Macie pod każdym względem rację. O ile weźmie się rzecz ogólnie, to stosunek u Was jest wprost idealny w odniesieniu do innych miejscowości, gdyż wszędzie jest o wiele gorzej. Sprawą apelu zajmujemy się na innym miejscu.

WPan Walerian Piotrowski: Tymczasowa służba nauczycielska w b. państwie austriackim nie była policzalna do emerytury, wobec czego nie może ona być policzalna w państwie polskim nawet po oświadczeniu chęci opłacenia składek emerytalnych za czas tej służby, gdyż wg art. 81 ustawy emerytalnej i § 104 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, zaliczeniu podlegają tylko te okresy, które w myśl przepisów emerytalnych danego państwa zaborczego podlegały zaliczeniu w tym państwie.

Tarnopol, Stała Delegacja: Sprawa opieki lekarskiej poruszana była na posiedzeniu Zarządu w Warszawie. Bardzo trudnym będzie przeprowadzenie postulatu „lekarza wybranego", gdyż w tej mierze mają zastosowanie przepisy obowiązujące urzędników czynnych, którzy takiego wyboru nie mają.

WPani Godlewska: Pensja wdowia i sieroca dla WPani obliczona została zupełnie prawidłowo.

Ponieważ mąż WPani zmarł w dniu 1 lutego 1937 r., wymiar dokonany został zupełnie słusznie według należnych punktów w przeliczeniu na złote.

Filia Leszno: Pismo w sprawie opłat szkolnych spowodowało interwencję naszą w Kuratorium Okręgu Szkolnego, gdzie uzyskaliśmy przyrzeczenie, że aż do czasu uregulowania tej sprawy w drodze ustawy lub rozporządzenia, wnioski indywidualne emerytów, zasługujące na uwzględnienie, traktowane będą w miarę możności przychylnie.

O wydanie odpowiednich rozporządzeń czynione są starania w Ministerstwie W. R. i O. P.

WPan W. K., Krosno: Podziękowanie dla WP. dr Hutha za jego starania i interwencje w osobistej sprawie WPana, zechce Pan wystosować wprost pod właściwym adresem.

Ustawa o organizacji N. T. A. nie podaje stawek kosztów adwokackich za zastępstwo przed tym Trybunałem. Obowiązują w tym względzie istniejące przepisy o kosztach adwokackich przed Sądem Najwyższym.

Wyraźny przepis o obowiązku Skarbu Państwa zwrotu kosztów procesów, spowodowanych koniecznością wytoczenia skargi przed N. T. A., nie istnieje, ale jest zupełnie logiczne i uzasadnione żądanie tego zwrotu. Spróbować można zwłaszcza, iż nie istnieje przepis zabraniający dochodzenia takiego roszczenia.

Za datek na fundusz prasowy dziękujemy.

Nadesłane:

Antoni Grabowski, zmarły w 76 roku życia, był jednym z najgorliwszych członków naszego „Zw. Emerytów". Będąc na łożu śmiertelnym, dowiedział się, że za IV kwartał b. r. nie zapłacono za Niego składki i za „Emeryta", więc poprosił córkę, aby to zaraz uzupełniła, co się też stało.

Był zatem przykładnym i szczerym kolegą. Niech Mu lekką będzie ziemia polska, bo dla Polski wiernie i z miłością przepracował lat 40 na stanowisku pedagoga. Cześć jego pamięci!

Wydawca: Okręgowy Związek Emerytów w Poznaniu ul. Matejki 54. Odpowiedzialny redaktor: Stanisław Heyducki, ul. Kwiatowa 10.

Czcionkami Drukarni Dziennika Poznańskiego, S. A. w Poznaniu, ul. Pocztowa 9.